

بارش مغزی
در فرایند یاددهی - یادگیری

مؤلف
محمدعلی باقری

نشر اراده

۱۳۹۵

- سرشناسه : باقری، محمدعلی، ۱۳۵۱ -
- عنوان و نام پدیدآور : بارش مغزی در فرایند یاددهی-یادگیری / مولف محمدعلی باقری.
- مشخصات نشر : تهران: انتشارات اراده، ۱۳۹۵.
- مشخصات ظاهری : ۱۰۴ ص.
- شابک : 978-600-8140-50-4
- وضعیت فهرست نویسی : فیبا
- یادداشت : کتابنامه.
- موضوع : تدریس اثربخش
- موضوع : اندیشه و تفکر
- موضوع : اندیشه و تفکر خلاق
- موضوع : حل مساله
- رده بندی کتب : ۱۳۹۵ ۲ب۲۳/۱۰۲۵/۳LB
- رده بندی دیویی : ۳۷۱.۰۶۲
- شماره کتابشناسی ملی : ۴۰۰۰۹۴۷

نام کتاب: بارش مغزی در فرایند یاددهی-یادگیری
مؤلف : محمدعلی باقری

ناشر: نشر اراده

نوبت چاپ و سال چاپ : اول - ۱۳۹۵

شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه

چاپخانه : نگین تهران

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۴۰-۵۰-۴

قیمت : ۹۰۰۰۰ ریال

نشانی: تهران-میدان انقلاب-خ کارگر شمالی-خ فرصت شیرازی - پلاک ۲۰ - واحد ۲

تلفن: ۰۲۱۶۶۵۹۶۵۲۱

فهرست مطالب

صفحه	عناوین
۵	مقدمه
۶	جایگاه تفکر در برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران
۹	تفکر در قرآن کریم
۱۱	تعریف تفکر و تعقل
۱۲	تفکراز نگاه حضرت علی(ع)
۱۳	تفکر خلاق
۱۵	نقش تفکر در حل مسئله
۱۹	اهمیت تفکر در فریند تدریس
۲۰	پرورش تفکر، رویکردی جدید در فریند تدریس - یادگیری
۲۱	عوامل بستر ساز تدریس تفکر
۳۰	تفکر انتقادی
۳۵	روش آموزش مهارتهای تفکر انتقادی
۴۰	تفکر منطقی
۴۱	آموزش تفکر منطقی: برنامه درسی، روشهای یادگیری مشارکتی
۴۶	روش های فعال تدریس
۵۴	روش حل مسئله
۵۷	رابطه روش تدریس بحث گروهی با بارش فکری

۷۲	مراحل اجرای روش تدریس بحث گروهی
۸۰	روش های آموزش تفکر
۸۵	تکنیک های طوفان بارش فکری
۸۶	تعریف بارش فکری
۸۶	قوانین بارش فکری
۸۹	چهار قاعده اساسی بارش مغزی
۹۱	مراحل روش بارش مغزی
۹۶	پیشنهاد تمرین نه توجه به روش های فعال بارش فکری
۱۰۱	خلاصه بحث (مراحل اجرای الگوی تدریس بارش فکری)
۱۰۲	منابع

آموزش دادن دانش آموزان با روش بارش مغزی خل مساله را به نحو خلاقانه ای در آنان بالا می برد. "روش بارش مغزی می تواند به عنوان وسیله ای برای یادآوری مفاهیم و اصول مورد نیاز برای حل مساله به یادگیرندگان کمک می کند." (سیاسی، ۱۳۸۸ص ۵۵۱-۵۵۲) بارش مغزی در تدریس و یادگیری کارکردهای موثر و مفیدی نشان می دهد و به تسهیل برقراری ارتباط بین راه حل ها و ایده ها می انجامد. در گروههای بارش مغزی، مشارکت اعتلا می یابد، انتقاد و ایرادگیری کاهش می یابد، حمایت اجتماعی افزوده می شود و توانایی دانش آموزان برای "انتقال" اطلاعات برای حل مساله تعیین شده، افزایش و بهبود می یابد. یعنی دانش آموز به راحتی می تواند اطلاعات ذخیره شده در حافظه بلند مدت خود را بازیابی کرده و برای حل مساله به کار گیرد. روش تدریس بارش مغزی در اصل به تکرار اگر و حل مساله خلاق یاری می رساند. این روش اعتماد به نفس فراگیران را افزایش داده و باعث می شود تا فراگیران به یک خودباوری مثبتی نایل شوند. خودباوری احتمالا "اثرگذارترین حالت بر تمام رفتارهای انسانی است. با اطمینان می توان گفت بدون خودباوری و بدون داشتن اعتماد به نفس و شناخت کافی از خود و بدون باور کردن توانایی ها مانع ای انجام عملی خاص نمی توانیم آن عمل را چه عملکرد عاطفی باشد و چه شناختی با موفقیت به انجام برسانیم." (اچ داگلاس براون "اصول یادگیری و آموزش زبان / ص ۱۴۹) همچنین کلاس درس از حالت تکراری بودن خارج می شود و تنوع و رفع خستگی و ایجاد شادی و نشاط را به دنبال دارد. ضمناً "برای ایجاد این گونه فضا در محیط کلاس

نیاز به کمی صبر و حوصله و تحمل سروصداست که البته می توان فضا را هم عوض کرد، نمازخانه و یا کتابخانه مدارس برای این کار می تواند فضای خوبی باشد.

جایگاه تفکر در برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران

سند تحول بنیادین تغییر در شش زیر نظام آموزش و پرورش را برای ایجاد تحول در آن ضروری دانسته است. این شش زیر نظام عبارت اند از: برنامه درسی، رهبری و مدیریت تربیتی، تربیت معلم و منابع انسانی، فضا، تجهیزات و فناوری، تحقیق و ارزشیابی، تأمین و تخصیص منابع مالی. برنامه درسی ملی براساس فلسفه تعلیم و تربیت ملی به عنوان اولین و مهم ترین سند از مجموعه اسناد تحولی زیر نظام های آموزش و پرورش با رویکرد فطرت گرایی توحیدی به منظور تربیت انسان هایی متفکر و عاقل، با ایمان، باور، اهل علم، عمل، و اخلاق، در چهار عرصه ارتباط با خود، خدا، خلق، و خلقت با محوریت ارتباط با خدا طراحی شده است. تا افراد با کسب این شایستگی ها بتوانند به مراتبی از حیات طیبه دست یابند. (راهنمای تدریس تفکر و پژوهش، ۱۳۹۲)

به طور کلی هر برنامه درسی بسته به میزان ارتباط و تناسب با مخاطب، کارآمدی و تأثیر خود را بروز و ظهور می دهد. در برنامه ادیان الهی و همین طور مکاتب بشری، چه در جنبه های معرفتی و شناختی و چه در جنبه های ارادی و عملی، انسان مخاطب همه برنامه هاست. از این رو، برنامه ای که بر اساس شناخت و تعریف کامل تری از انسان تدوین شده باشد از مقبولیت، توانمندی و همین طور موفقیت بیشتری برخوردار خواهد بود. برنامه درسی تفکر و پژوهش در ارتباط با